

Στο «κόκκινο» το ασφαλιστικό λόγω της γήρανσης του πληθυσμού

Βόμβα στα θεμέλια του ασφαλιστικού βάζουν στην Ελλάδα τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που κατατάσσουν τη χώρα μας στην ομάδα υψηλού κινδύνου βάσει της γήρανσης του πληθυσμού.

Στο θέμα αυτό αναφέρθηκε και ο διοικητής της Τραπεζής της Ελλάδος κ. Νίκος Γκαργκάνας στην παρουσίαση της Ενδιάμεσης Εκθεσης. Σύμφωνα με τον κ. Γκαργκάνα, η γήρανση του πληθυσμού δημιουργεί προβλήματα τόσο στην ανάπτυξη μέσω της ιδιωτικής κατανάλωσης όσο και στην ανταγωνιστικότητα και την αγορά εργασίας, την ανεργία και κατ' επέκταση το ασφαλιστικό.

Στην έκθεση του διοικητή σημειώνεται μάλιστα ότι στη διαμόρφωση και διατήρηση του υψηλού ρυθμού ιδιωτικής κατανάλωσης συνέβαλε σημαντικά η εισροή οικονομικών μεταναστών. Η επίδραση των μεταναστών στην κατανάλωση εκτιμάται ότι υπερκέρασε την επίδραση από τη χειροτέρευση της ηλικιακής διάρθρωσης του γηγενούς πληθυσμού. Η εξέλιξη αυτή βέβαια διαπιστώνεται σε όλες τις αναπτυσσόμενες χώρες και κυρίως σε αυτές που τα παρατηρείται μεγάλο μεταναστευτικό κύμα.

Σε σχετική μελέτη της Alpha Bank τονίζεται ότι το φαινόμενο της γήρανσης του πληθυσμού είναι ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αναμένεται να αντιμετωπίσουν οι περισσότερες ανεπτυγμένες χώρες και η Ελλάδα στις επόμενες 10ετίες, ενώ προβλέπεται και επιδείνωση των δημοσιονομικών μεγεθών.

Η γήρανση του πληθυσμού όπως αναφέρεται από τους μελετητές συνεπάγεται:

α) Χαμηλό (ή/και αρνητικό) ρυθμό αύξησης του εργατικού δυναμικού (δηλαδή των ατόμων ηλικίας από 15-64 ετών) και της απα-

σχόλησης, με σχετικά υψηλό ρυθμό αύξησης των ατόμων ηλικίας άνω των 64 ετών και με παράλληλη μείωση του αριθμού των ατόμων που εισέρχονται στην αγορά εργασίας.

β) Σημαντική μεταβολή στην ηλικιακή διάρθρωση του εργατικού δυναμικού υπέρ των περισσότερο ηλικιωμένων εργαζομένων.

γ) Πτώση σε πολύ χαμηλά επίπεδα του λόγου εργαζομένων/συνταξιούχων. Ως αποτέλεσμα, στα υπό κρατικό έλεγχο συνταξιοδοτικά συστήματα, όπου οι συντάξεις της κάθε περιόδου πληρώνονται από τους εργαζόμενους της ίδιας περιόδου, αν οι παράμετροι (όρια ηλικίας συνταξιοδότησης και ποσοστά αναπλήρωσης) των συνταξιοδοτικών συστημάτων δεν προσαρμοστούν ανάλογα, η γήρανση του πληθυσμού θα έχει επίσης ως αποτέλεσμα τη ραγδαία επιδείνωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων και τη δραματική αύξηση του χρέους της γενικής κυβέρνησης ως % του ΑΕΠ.

Σημειώνεται ότι η επιδείνωση της δημοσιονομικής κατάστασης των χωρών εντεινεται περισσότερο από τη μείωση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας η οποία προκύπτει λόγω της γήρανσης του πληθυσμού.

Μέχρι σήμερα οι επιπτώσεις της γήρανσης στην ανάπτυξη επιδιώκεται να αντισταθμιστούν με την τεράστια πρόοδο στην τεχνολογία και τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για αύξηση της παραγωγικότητας, όπως και με την αύξηση του αριθμού των μεταναστών που εισέρχονται στις ανεπτυγμένες χώρες και καλύπτουν τα κενά που δημιουργούνται από τη γήρανση του εγκάρσιου πληθυσμού. Για να γίνουν κατανοητές οι σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις από τη γήρανση του πληθυσμού αρκεί να δει κανείς τη μεταβολή του λόγου ηλικιωμένων (άνω των 65

Ο παγκόσμιος χάρτης της διαφθοράς

Χώρα	Πόσες εταιρείες δωροδοκούν*	Χώρα	Πόσες εταιρείες δωροδοκούν*
Μ. Ανατολή και Β. Αφρική	48,28	Σλοβακία	29,10
Ν. Ασία	44,27	Λευκορωσία	28,28
Ευρώπη και Κ. Ασία	42,84	Αίγυπτος	27,74
Αν. Ασία - Ειρηνικός	33,59	Φιλιππίνες	27,55
ΟΟΣΑ	28,26	Ρουμανία	27,06
Υποσαχάρια Αφρική	15,83	Ουγγαρία	25,00
Λατ. Αμερική και Καραϊβική	5,98	Λεττονία	24,31
Μπαγκλαντές	85,80	Ταϊβάνια	22,41
Δημοκρατία της Κιργιζίας	84,97	Ν. Κορέα	21,33
Αλβανία	76,65	Μπενίν	21,21
Βοσνία - Ερζεγοβίνη	69,72	Κροατία	20,50
Συρία	68,82	Γουατεμάλα	17,50
Αρμενία	67,81	Μαλάσι	15,33
Ταϊκιστάν	67,51	Γερμανία	14,82
Αζερμπαϊτζάν	66,67	Σλοβενία	14,48
Σερβία	61,14	Ισπανία	14,34
Ουζμπεκιστάν	60,35	Εσθονία	12,90
Ρωσία	58,04	Νικαράγουα	12,79
Ελλάδα	55,91	Μαδαγασκάρη	12,69
Καζακιστάν	55,67	Ινδονησία	11,22
Πορτογαλία	52,14	Ιρλανδία	11,01
Βιετνάμ	48,44	Σενεγάλη	10,23
Βουλγαρία	44,21	Βραζιλία	9,93
Ουκρανία	44,01	Ουγκάντα	6,93
Μολδαβία	43,24	Τουρκία	6,60
Καμπότζη	42,00	Γουιάνα	5,41
Κίνα	38,74	Ονδούρα	4,35
Κένυα	37,26	Σρι Λάνκα	2,74
Τσεχία	37,26	Χιλή	1,59
Γεωργία	35,71	Εκουαδόρ	1,44
Σκόπια	33,72	Μαυρίκιος	1,41
Λιθουανία	31,89	Ελ Σαλβαδόρ	0,82
Μάλι	30,23	Νότια Αφρική	0,61
Πολωνία	30,00		

*Εφοριακοί υπαλλήλους (%)

ετών) σε σχέση με το εργατικό δυναμικό των χωρών (ηλικίες 15 έως 64) Έτσι λοιπόν, στις χώρες της Ε.Ε.-15 από 18,7 ηλικιωμένους ανά 100 εργαζόμενους το 1970 και 24,4 ηλικιωμένους ανά 100 εργαζόμενους το 2005, ο λόγος αυτός υπολογίζεται ότι θα αυξηθεί σε

48,6 ηλικιωμένους ανά 100 εργαζόμενους το 2050.

Στην Ελλάδα ο αριθμός των ηλικιωμένων ανά 100 εργαζόμενους αυξάνεται από 17 το 1970 σε 27 το 2005, ενώ υπολογίζεται να φθάσει σε 54 το 2050.